

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

26 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către partea vătămată Țopa Oleg și de către inculpata Ceban Galina, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2018, în cauza penală privind-o pe

Ceban Galina Xxxxx, născută la xx xxxx, originară și domiciliată în mun. xxxx, com. xxx, str. xxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 11.06.2015 – 28.05.2018 (prima instanță);
2. 18.06.2018 – 17.10.2018 (instanța de apel);
3. 28.11.2018 – 26.03.2019 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursurilor ordinare în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 28 mai 2018, Ceban Galina fost achitată de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motivul lipsei faptei infracțiunii.

Totodată, a fost respinsă acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Țopa Oleg și s-a soluționat soarta corpurilor delictive.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Ceban Galina a fost învinuită că în perioada anului 2010, acționând cu intenție directă, cu Panuș Danu (decedat), întru obținerea unor venituri ilegale au falsificat contractul de vânzare-cumpărare nr. 2224 din 02 aprilie 2004, cunoscând cu certitudine că acest apartament a fost gajat lui Țopa Oleg, au introdus date false privind un nou deținător al bunului - Constantinov Veaceslav, ulterior după introducerea datelor false au păstrat acest contract în arhivă, prezentându-l drept original. Conform raportului de expertiză nr. 1366 din 31 iulie 2014 în contractul nr. 2224 din 02 aprilie 2004, fiind introduse date false ce nu corespund adevărului.

Prin urmare, Ceban Galina a fost învinuită de faptul că a deținut documentul oficial fals care acordă drepturi, până la anul 2012.

Prima instanță a indicat că Ceban Galina a fost învinuită de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal - deținerea și folosirea documentelor oficiale false care acordă drepturi, săvârșită de mai multe persoane.

2. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către partea vătămată Țopa Oleg, prin care a solicitat casare acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, de condamnare a lui Ceban Galina în baza art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu admiterea acțiunii civile înaintate.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat că:

- la adoptarea sentinței de achitare prima instanță nu a luat în considerare declarațiile părții vătămate, precum că contractul de vânzare-cumpărare cu nr. 2224 din 02 aprilie 2004, ridicat din arhiva notarului Ceban Galina și copia contractului ridicat de la notarul Belicescu Oleg cu același număr și dată, se deosebesc esențial, iar Țopa Oleg în prima instanță a confirmat că contractul ridicat de la notarul Ceban Galina este altul decât cel prezentat inițial de către Panuș Dan la perfectarea contractului său de vânzare-cumpărare. Partea vătămată a confirmat că contractul nr. 2224 din 02 aprilie 2004 ridicat de la notarul Volimboscaia Zinaida este contractul ce a fost prezentat notarului Ceban Galina;

- în timpul audierii părții vătămate, acesta a putut cu certitudine deosebi aceste contracte, precizând caracteristicile originalului contractului nr. 2224 din 02 aprilie 2004, precum și care sunt deosebirile dintre contractul fals aflat ulterior în arhiva notarului;

- faptul că contractul aflat în arhiva notarului Ceban Galina este fals, este stabilit cu certitudine prin raportul de expertiză grafoscopică, necontestat de către nimeni. Anume că acest contract, cu aceleași caracteristici, ulterior s-a aflat deja în arhiva notarului Volimbovscaia Zinaida, confirmă versiunea învinuirii și a lui Țopa Oleg, precum că acesta a fost eliberat ilegal de către notar lui Panuș Dan, după efectuarea tranzacției de vânzare-cumpărare. Poziția dată se confirmă și prin proba recunoscută de către instanța de judecată, înregistrarea audio, a convorbirilor dintre Ceban Galina și Țopa Oleg, cât și procesul verbal al reproducerii înregistrărilor audio al convorbirilor. În cadrul acestor discuții, Ceban Galina a confirmat că a transmis la rugămintea lui Panuș Dan, contractul în original, explică care ar putea fi soluțiile cazului dat. Tot ea a confirmat că Panuș Dan, după ce a obținut originalul contractului său, a înstrăinat apartamentul lui Constantinov Veaceslav.

- În cadrul dezbaterilor judiciare Țopa Oleg a confirmat în ce circumstanțe a efectuat această înregistrare audio. Acesta a confirmat că vocea feminină care se aude în această înregistrare aparține lui Ceban Galina, iar cea masculină aparține acestuia;

- instanța de judecată nu a dat nici o apreciere faptului că procuratura, cât și Țopa Oleg o învinuiesc pe Ceban Galina pentru falsificarea și păstrarea în arhiva sa a contractului nr. 2224 din 02 aprilie 2004, dar nu pentru neverificarea

autenticității contractului prezentat de către Panuș Dan, argument ce a fost examinat superficial de prima instanță.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2018, a fost admis apelul declarat, casată sentința primei instanțe și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Ceban Galina a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu liberarea de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală. Acțiunea civilă a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului să se expună instanța civilă.

Instanța de apel a constatat că Ceban Galina în perioada anului 2010, acționând cu intenție directă cu Panuș Danu (decedat), întru obținerea unor venituri ilegale au falsificat contractul de vânzare-cumpărare nr. 2224 din 02 aprilie 2004, cunoscând cu certitudine că acest apartament a fost gajat cetățeanului Țopa Oleg, au introdus date false privind un nou deținător al bunului fiind cetățeanul Constantinov Veaceslav, ulterior după introducerea datelor false a păstrat acest contract în arhivă prezentându-1 drept original. Conform raportului de expertiză nr. 1366 din 31 iulie 2014 în contractul nr. 2224 din 02 aprilie 2004, fiind introduse date false ce nu corespund adevărului. Prin urmare, potrivit rechizitoriului, Ceban Galina a deținut documentul oficial fals care acordă drepturi, până în anul 2012.

Instanța de apel a calificat acțiunile inculpatei Ceban Galina în baza art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, după indicii calificativi: deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi, săvârșită de mai multe persoane.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că situația de fapt reținută de prima instanță nu corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate incorect, prima instanță ajungând eronat la concluzia că în ședința de judecată nu s-a confirmat vinovăția lui Ceban Galina în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal.

În acest sens, instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate, în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și probelor cercetate, prezentate instanței de apel, prin citirea lor în ședința instanței de apel, cercetate suplimentar în ședința de judecată în apel, a constatat că vinovăția inculpatei Ceban Galina în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal se demonstrează prin probatoriului administrat, și anume prin:

- declarațiile din prima instanță și din instanța de apel a părții vătămate Țopa Oleg (f.d. 167-168, 121-122, vol. I);

- declarațiile din prima instanță a martorilor Belicesco Oleg, (f.d. 162, vol. I), Volimbovscaia Zinaida (f.d. 176-177, vol. I);

- procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, din 25.02.2015 (f.d. 35-26, vol. I);
- procesul-verbal de ridicare din 27.04.2015 (f.d. 27, vol. I);
- raportul de expertiză grafoscopică cu nr.1366 din 31 iulie 2014, potrivit căruia s-a stabilit că contractul ridicat din oficiul notarului Ceban Galina este fals (f.d. 71-84, vol. I);
- procesul-verbal de examinare a obiectului, din 27 aprilie 2015 (f.d. 30-31, vol. I);
- procesul-verbal de recunoaștere a obiectului, din 07 noiembrie 2015, prin care s-au pus la dispoziție martorului Belicescu Oleg, 3 contracte de vânzare-cumpărare prin care a recunoscut contractul prezentat sub numărul 2 ca fiind falsificat (f.d. 60-62, vol. I);
- procesul-verbal de recunoaștere a obiectului din 08 noiembrie 2015, prin care s-au pus la dispoziție părții vătămate Țopa Oleg, 3 contracte de vânzare-cumpărare, care a recunoscut contractul prezentat sub numărul 1 ca cel încheiat la cumpărarea apartamentului nr. xxxx de pe str xxxxxxxx (f.d. 64-66, vol. I).

Instanța de apel a conchis că declarațiile inculpatei Ceban Galina privind nevinovăția acesteia în comiterea faptei penale incriminate se combat prin totalitatea de probe pertinente, concludente, utile și veridice cercetate în ședința de judecată, care coroborează între ele și demonstrează incontestabil vinovăția acesteia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a considerat eronată concluzia primei instanțe că în acțiunile inculpatei Ceban Galina nu sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal.

De asemenea, instanța de apel a constatat că infracțiunea comisă de inculpată a fost săvârșită în perioada anului 2010, sancțiunea prevăzută de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal stipulând pedeapsa cu amendă în mărime de la 200 la 600 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 5 ani, adică infracțiunea nominalizată se încadrează prin prisma art. 16 Cod penal în categoria celor mai puțin grave.

Astfel, instanța de apel a stabilit că Ceban Galina urmează a fi liberată de pedeapsă penală, în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere penală prevăzută de art. 60 Cod penal, dat fiind faptul că de la momentul comiterii infracțiunii au expirat mai mult de 5 ani.

Cu referire la acțiunea civilă, instanța de apel a atestat că de către partea vătămată nu au fost prezentate careva probe incontestabile pentru stabilirea cuantumului concret al prejudiciului cauzat, și aceasta nu este posibil de constatat fără a amâna judecarea cauzei, și astfel, reieșind din prevederile art. 225 alin. (3) Cod de procedură penală, a considerat oportun a admite în principiu pretențiile

părții vătămate, urmând ca asupra cuantumului să se pronunțe instanța de drept comun.

4. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

4.1. Partea vătămată Țopa Oleg, care fără a indica vreun temei de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a deciziei instanței de apel în latura civilă, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, prin care să fie admisă integral acțiunea civilă.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- este greșită concluzia instanței de apel că nu a prezentat probe incontestabile care ar permite de a calcula cuantumul acțiunii civile, or la materialele dosarului, figurează copia Contractului de vânzare-cumpărare nr. 5263 din douăzeci și șapte mai 2010, prin care Panuș Danu a înstrăinat către Țopa Oleg apartamentul nr. xxxx, din str. xxxx, mun. xxxxxx, în pct. 3 al acestui contract, se menționează expres că „Cumpărătorul” (Țopa Oleg) a cumpărat de la „Vânzător” (Panuș Danu) imobilul menționat mai sus, cu un preț stabilit în comun acord de 438 629 lei, bani care au fost achitați integral de către acesta până la momentul semnării acestui contract;

- anume prin acțiunile ilegale ale lui Ceban Galina, Țopa Oleg a fost prejudiciat cu suma de 438 629 lei;

- în eventuala acțiune separată a lui Țopa Oleg către Ceban Galina, vor fi prezentate aceleași probe, iar reabilitarea în drepturi al acestuia va dura peste 2-3 ani. Prin admiterea în principiu a acțiunii civile, instanța de judecată tergiversează în continuare procesul. Or, expirarea termenului de tragere la răspunde penală a lui Ceban Galina se datorează de asemenea tergiversării examinării cauzei în instanța de judecată.

4.2. Inculpata Ceban Galina la 18.10.2018 și 03.12.2018, care indică temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, art. 6 CEDO și solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței primei instanțe.

În argumentarea recursului, recurenta invocă că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau instanța a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței;

- instanța de apel nu a citat în proces toate părțile, s-a limitat la citarea unei părți vătămate și anume a apelantului Țopa Oleg, prin ce a fost încălcată procedura de examinare a cauzei în ordine de apel;

- instanța de apel a dat o apreciere parțială anumitor circumstanțe în acuzare, deși acuzatorul de stat nu a susținut apelul declarat de partea vătămată. Astfel,

instanța de apel, și-a depășit atribuțiile sale, pronunțând o hotărâre de condamnare pe probe și mărturii care nu au fost cercetate în ședința de apel;

- instanța de apel, examinând cauza în ordine de apel, în modul prevăzut pentru prima instanță, nu a citat, nu a audiat martorii pe declarațiile cărora își întemeiază decizia sa;

- instanța de apel s-a limitat doar la enumerarea probelor pe care și-a întemeiat soluția, fără a cerceta probele în cadrul ședinței de judecare a cauzei în apel, chiar și fără a le da măcar, citire. În asemenea circumstanțe au fost grav încălcate drepturile inculpatei la un proces echitabil, prin prisma încălcării principiului egalității armelor în procesul penal;

- instanța de apel a rupt din contextul declarațiilor martorilor doar anumite fraze, sau anumite cuvinte comode pentru pronunțarea deciziei de condamnare, însă fără a da apreciere în cumul celor relatate de martori într-un proces echitabil și transparent;

- la examinarea cauzei în ordine de apel nu a au fost prezentate careva probe noi, ce ar da temei instanței de apel să dea o altă/nouă apreciere în urma cercetării în cumul a tuturor probelor din punct de vedere a pertinentei, concludenței, coroborării lor și utilității probelor, pentru ca apoi să pronunțe o decizie de condamnare, cu încălcarea prevederilor art. 100, 101 Cod de procedură penală;

- prima instanță just a reținut că lui Ceban Galina nu-i poate fi imputată deținerea sau folosirea documentelor oficiale false, or acuzarea nu a dovedit prin probe pertinente și concludente că a cunoscut despre faptul că contractul din 02.04.2004 de vânzare-cumpărare a apartamentului nr. 108 din mun. Chișinău str. Armenească 30, încheiat între Kiseva Maria în calitate de vânzător și Panuș Dan în calitate de cumpărător, care atestă dreptul de proprietate a lui Panuș Dan asupra apartamentului indicat supra, prezentat notarului Ceban Galina, era fals. Astfel, corect a constatat prima instanță că lipsește fapta infracțiunii;

- instanța de apel nu s-a expus asupra motivelor invocate de către inculpată;

- hotărârea judecătorească nu poate fi întemeiată pe o probă la care nu a avut acces o parte, din motivul că nu a fost cercetată și, astfel, este inadmisibil ca instanța de apel să constate starea de fapt și de drept în cauză în baza aceluiași probe, ce a determinat-o pe prima instanță să pronunțe o altă hotărâre, fără ca probele puse la baza condamnării ori achitării, invocate în apel, să fie cercetate în ședința de judecată în apel conform prevederilor ce reglementează cercetarea judecătorească;

- decizia instanței de apel în latura penală și civilă este nemotivată în fond, pronunțată cu încălcarea prevederilor legale de procedură privind examinarea cauzelor în ordine de apel;

- instanța de apel nu a elucidat circumstanțele cauzei ori prin prisma prevederilor art. 361 alin. (2) Cod penal, faptul prezentării spre autentificare a unor

acte neautentice sau false, nu poate fi imputat inculpatei Ceban Galina, care activând în calitate de notar nu este obligată, nu are posibilitatea tehnică și nici nu dispune de cunoștințele necesare (nu este expert) în vederea stabilirii veridicității, (care prezintă semne dubioase) actelor prezentate spre autentificare;

- din obligațiile notarului, prevăzute de Legea cu privire la notariat nr.1453-XV din 08.11.2002 nu rezultă, că este obligată să verifice ori să stabilească veridicitatea actelor prezentate spre autentificare și nici nu este responsabilă pentru veridicitatea actelor în cauză. Iar, în cazul când nu-i era cunoscut e că actele prezentate de părțile contractului nu sunt veridice, nici nu-i poate fi imputat deținerea și folosirea actelor false;

- de către instanța de apel, nu au fost elucidate/cercetate probele care ar demonstra executarea de către Ceban Galina a careva acțiuni ce constituie semnele laturii obiective a componentei de infracțiune prevăzută de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal;

- acțiunea civilă admisă de instanța de apel în principiu, la fel este nemotivată, ori vinovăția sa nu a fost constatată într-un proces echitabil cu asigurarea drepturilor. Prima instanță corect a dat apreciere acțiunii civile și motivat a respins această cerere, ori în faptele ei nu este constatată vreo infracțiune;

5. La recursul ordinar declarat de inculpata Ceban Galina, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință partea vătămată Țopa Oleg, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece cererea de recurs nu se încadrează în prevederile art. 427 Cod de procedură penală, iar decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii, fiind legală, argumentată și întemeiată.

5.1. La recursul ordinar declarat de partea vătămată Țopa Oleg, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru admisibilitatea acestuia, or motivele invocate se confirmă prin materialele cauzei, iar instanța de apel urma să admită acțiunea civilă.

6. Cu referire la recursul ordinar declarat de inculpata Ceban Galina:

Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să caseze total hotărârea atacată și să mențină hotărârea primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427

Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În sensul prevederilor din art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea superficială sau motivarea în termeni vagi-evazivi, reprezintă motiv de casare.

Colegiul penal lărgit mai menționează că recurentul, drept temeiuri pentru declararea recursului a indicat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, și anume sub aspectul că: *„hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței; nu au fost întrunite elementele infracțiunii”*.

Verificând legalitatea hotărârii atacate, Colegiul penal lărgit reține că în speță este incident temeiul de recurs, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Colegiul penal notează că potrivit prevederilor art. 8 Cod de procedură penală, persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă.

Alin. (2) al aceluiași articol, stipulează că, nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa, iar concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. **Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuțului, învinuitului, inculpatului.**

Procesul penal, potrivit prevederilor art. 1 alin. (2) Cod de procedură penală, are ca scop protejarea persoanei, societății și statului de infracțiuni, precum și protejarea persoanei și societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârșite, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată.

Alin. (3) al aceluiași articol stabilește că organele de urmărire penală și instanțele judecătorești în cursul procesului sunt obligate să activeze în așa mod încât nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată.

Reieșind din aceste prevederi legale, care sunt principii unanim recunoscute, inclusiv de tratatele internaționale în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte, jurisprudența națională a stabilit o practică judiciară potrivit căreia vinovăția persoanei în săvârșirea faptei se consideră dovedită numai în cazul, când instanța de judecată, călăuzindu-se de principiul prezumției nevinovăției, cercetând nemijlocit toate probele prezentate, iar îndoielile, care nu pot fi înlăturate, fiind interpretate în favoarea inculpatului și în limita unei proceduri legale, a dat răspunsuri la toate chestiunile prevăzute în art. 385 Cod de procedură penală.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit reține și prevederile art. 389 alin. (1) Cod de procedură penală, care stabilesc că, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată, iar potrivit alin. (2) al aceluiași articol, sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri.

Colegiul penal lărgit notează că din analiza materialelor cauzei, rezultă cert că prima instanță a apreciat obiectiv prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, cumulul de probe administrat la urmărirea penală și examinat în ședința de judecată a primei instanțe, descrise și în sentință (f.d. 41-45, vol. I), și corect a adoptat soluția de achitare a lui Ceban Galina de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motivul că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, reieșind din învinuirea înaintată.

Astfel, se atestă că prima instanță, analizând probele prezentate de partea acuzării, a stabilit veridic că învinuirea adusă inculpatei Ceban Galina în baza art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, nu s-a confirmat prin cumulul de probe administrat de partea acuzării, menționând just că probele administrate nu demonstrează că Ceban Galina cunoștea că contractul nr. 2224 din 02.04.2004, ce se afla în arhiva sa este fals, dubii ce nu au fost înlăturate în careva mod de partea acuzării. În acest sens, Colegiul penal lărgit atestă că prima instanță corect a interpretat aceste dubii în favoarea inculpatei, cu respectarea art. 8 alin. (3), 24 Cod de procedură penală.

Pe cale de consecință, instanța de apel, examinând apelul declarat de către procuror, a conchis greșit că probele prezentate de acuzare demonstrează vinovăția inculpatei Ceban Galina în comiterea faptei imputate, în rezultat incorect a casat sentința de achitare și a pronunțat o nouă hotărâre de condamnare.

În urma analizei conținutului deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit notează că la argumentarea soluției, instanța de apel a apreciat unilateral probele

administrare la dosar, fără a înlătura presupunerile ce țin de prezența faptei infracțiunii incriminate prin Rechizitoriu în acțiunile inculpatei Ceban Galina, fără a aduce argumente plauzibile, și-a bazat soluția de condamnare preponderent pe declarațiile părții vătămate Țopa Oleg (care a fost înșelat de Pănuș Dan), ce nu au fost confirmate de celelalte probe administrate la dosar, descrise în decizia instanței de apel (f.d. 109, vol. II), condamnând-o neîntemeiat pe Ceban Galina în baza art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, în lipsa unor probe certe și suficiente pentru a confirma vinovăția și existența faptei infracțiunii incriminate în Rechizitoriu.

În acest context, Colegiul penal lărgit invocă că sarcina descrierii faptei în Rechizitoriu și probațiilor în ședințele de judecată în prima instanță, și în instanța de apel îi revine acuzatorului de stat, fiindcă funcția acuzării este pusă pe seama procurorului. Or, CtEDO în hotărârea *Capeau vs. Belgia* din 13.01.2005, a constatat că, „în domeniul penal, problema administrării probelor trebuie să fie abordată din punctul de vedere al articolului 6 §2 și e obligatoriu, inter alia, ca sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării”. Totodată, se subliniază că potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, „Instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii”.

Prin urmare, instanța de recurs ordinar nu acceptă motivarea instanței de apel, care în urma analizei efectuate defectuos a materialelor cauzei se atestă a fi una incorectă și contradictorie.

În acest context, din considerentele expuse supra, Colegiul penal lărgit subliniază că acceptă argumentele primei instanțe ce țin de soluția de achitare a inculpatei Ceban Galina de sub învinuirea înaintată descrisă în Rechizitoriu, din motivul lipsei faptei infracțiunii, ce este în corespundere cu cumulul de probe cercetat în ședința de judecată de prima instanță, apreciat just de prima instanță prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, descris și analizat amănunțit în sentință, totodată cu expunerea asupra chestiunilor esențiale supuse atenției sale, ce denotă cu certitudine că sentința primei instanțe a fost adoptată legal și întemeiat, cu respectarea tuturor cerințelor prevăzute de art. 385 Cod de procedură penală, soluție și motivare a primei instanțe, ce se acceptă și se însușește de instanța de recurs ordinar.

În consecință, Colegiul penal lărgit consideră că recursul declarat de inculpata Ceban Galina urmează a fi admis cu casarea totală a deciziei instanței de apel ca fiind neîntemeiată și cu menținerea sentinței primei instanțe, din motiv că apelul a fost greșit admis, în speță confirmându-se temeiul pentru recurs, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

6.1. Referitor la recursul ordinar declarat de către partea vătămată Țopa Oleg:

Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată, că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, este în drept să respingă ca inadmisibil recursul ordinar.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, Colegiul penal lărgit atestă că recurentul nu invocă nici un temei de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, iar din conținutul recursului declarat se reține că recurentul își manifestă dezacordul cu aprecierea probelor în latura civilă de către instanța de apel, critici ce nu pot fi acceptate, din considerentul că asemenea alegații nu constituie temeiuri de recurs, reprezentând doar opinia subiectivă a recurentului, or, conform prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept esențiale comise de instanțele de fond și de apel. Astfel, instanța de recurs ordinar nu consideră necesar de a da o nouă apreciere probelor administrate la speța dată, ce este de competența exclusivă a primei instanțe și a instanței de apel, iar instanța de recurs ca instanță ierarhic superioară, examinează cauza doar sub aspectul prezenței erorilor de drept comise de prima instanță și cea de apel la judecarea cauzei.

Mai mult, Colegiul penal lărgit notează că art. 430 Cod de procedură penală, stipulează cerințele, cărora trebuie să corespundă cererea de recurs, în special, textul recursului trebuie să conțină argumentarea ilegalității hotărârii atacate, cu indicarea temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală.

Astfel, analizând conținutul recursului ordinar declarat de partea vătămată Țopa Oleg, se atestă că acesta nu specifică și nu descrie care este eroarea de drept, din cele enumerate la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, care s-a comis la judecarea cauzei de către instanța de apel și în ce constă esența acestei erori, or art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede 16 temeiuri de declarare a recursului ordinar, astfel, dacă o parte a procesului consideră că soluția instanței de apel conține erori de drept și o atacă în instanța superioară, atunci ea e obligată, conform art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, să motiveze recursul și să reflecte eroarea ce s-a comis.

Prin urmare, în cazul în care recurentul nu invocă concret în recurs temeiul de drept pe care acesta se bazează, un asemenea recurs se consideră ca fiind

necorespunzător după conținut, deoarece nu îndeplinește cerințele prevăzute de art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală și urmează a fi respins ca inadmisibil.

În această ordine de idei, coraportând cele menționate la conținutul recursului declarat de partea vătămată Țopa Oleg, se atestă că acesta nu îndeplinește cerințele legale de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze recursul cu circumstanțele de fapt sau de drept, care l-ar justifica sub acest aspect, deoarece, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În temeiul celor expuse, și din considerentul că în speță, din motivarea expusă în pct. 6 a prezentei decizii urmează a fi menținută sentința de achitare a inculpatei Ceban Galina de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu casarea totală a deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit conchide că recursul ordinar declarat de partea vătămată Țopa Oleg, urmează a fi respins ca inadmisibil, deoarece nu corespunde cerințelor de conținut.

7. Conducându-se de prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către partea vătămată Țopa Oleg.

Admite recursul ordinar declarat de către inculpata Ceban Galina, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2018, în cauza penală privind-o pe **Ceban Galina Xxxxx** cu menținerea sentinței Judecătoreiei Chișinău /sediul Rîșcani/ din 28 mai 2018, în aceeași cauză penală.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **25 aprilie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor